

Uwagi Ogólne

Przedmiotowy System Oceniania jest uszczegółowieniem WO i jako podrzędny wobec tegoż stosuje wszystkie odnośne zawarte w WO zasady dotyczące oceniania, ilości przeprowadzonych prac klasowych, sprawdzianów, obowiązku odrabiania prac domowych, czasu wyznaczonego na przygotowanie wypracowań i innych prac pisemnych, zgłaszania przez uczeni nieprzygotowania do zajęć, i innych sytuacji zachodzących w procesie dydaktyczno-wychowawczym nie wymienionych w niniejszym PSO.

Ocenianie wiadomości

Wiadomości podlegające ocenie zawarte są w planie wynikowym w formie tematów zajęć dla każdej klasy liceum. Są to zakresy słownictwa, funkcje języka i zagadnienia gramatyczne. Znajomość i zrozumienie tych zagadnień sprawdzane są za pomocą zadań testowych. Techniki stosowane w testach w dużym stopniu pokrywają się z technikami wykorzystywanymi do nauczania. Dzięki temu w przypadku trudności w wykonywaniu zadania można wnioskować o brakach w opanowaniu materiału, a nie o nieznanomości techniki udzielania odpowiedzi. Szczegółowy wykaz czynności ucznia na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym umieszczony jest w planie wynikowym.

Ocenianie sprawności językowych

Umiejętności podlegające ocenie to następujące sprawności językowe:

- czytanie ze zrozumieniem,
- rozumienie ze słuchu,
- mówienie,
- pisanie.

Wszystkie te sprawności oceniane są w zakresach tematycznych dla każdej klasy. Końcowa ocena jest wystawiona na podstawie ocen częściowych za opanowanie i zrozumienie wiadomości oraz za każdą sprawność językową.

Sprawność czytania ze zrozumieniem na poziomie zrozumienia głównej myśli przekazu oraz informacji szczegółowych sprawdzana jest za pomocą następujących technik:

- zadania wielokrotnego wyboru,
- zadania prawda/fałsz,
- odpowiedzi na pytania do tekstu,
- porządkowanie wydarzeń w kolejności, w jakiej występują w tekście,
- przyporządkowanie tytułów poszczególnym częściom tekstu,
- przyporządkowanie brakujących zdań w tekście,
- wyszukanie w tekście zdań/ wyrażen o podobnym znaczeniu.

Sprawność rozumienia ze słuchu na poziomie zrozumienia głównej myśli przekazu oraz informacji szczegółowych sprawdzana jest za pomocą następujących technik:

- zadania wielokrotnego wyboru,
- zadania prawda/fałsz,
- zadania na uzupełnianie luk w zapisie na podstawie wysłuchanych informacji,
- odpowiedzi na pytania,
- porządkowanie wydarzeń/ faktów w kolejności, w jakiej występują w tekście.

Obie sprawności: **czytania i rozumienia ze słuchu** sprawdzane są zarówno na poziomie podstawowym, jak i ponadpodstawowym. Aby otrzymać ocenę *dopuszczający* i *dostateczny*, uczeń potrafi wykonać zadania łatwiejsze, wymagające podania informacji przekazanych w tekście w sposób bezpośredni. Aby otrzymać ocenę *dobry* i *bardzo dobry*, uczeń potrafi wykonać również zadania polegające na podaniu informacji przekazanych w sposób pośredni, za pomocą innych wyrażen niż w zadaniu lub analizy całego tekstu i powiązania faktów.

Sprawność **mówienia** sprawdzana jest za pomocą następujących technik:

- głośne czytanie tekstu,
- odgrywanie ról/ tworzenie dialogów,
- opis ilustracji,
- odpowiedzi na pytania,
- relacjonowanie wydarzeń,
- wypowiedź na podstawie materiału stymulującego,
- udział w dyskusji,
- prezentacja tematu również multimedialna / wypowiedź na temat.

Sprawność **pisania** sprawdzana jest za pomocą następujących technik:

- dyktando,
- wypowiedź na temat,
- wypełnianie ankiety, kwestionariusza,
- pisanie krótkiego tekstu użytkowego (zaproszenie, kartka z wakacji, email, notatka informacyjna)
- pisanie dłuższej formy użytkowej (list w formie tradycyjnej lub elektronicznej, prywatny z wiadomościami, z zaproszeniem z przeprosina, wiadomość umieszczona na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów
- pisanie wypracowań typu maturalnego: tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka za i przeciw, rozprawka z opinią, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji,
- wypowiedź pisemna: opowiadanie, rozprawka, recenzja, opis lub inne np. streszczenie tekstu lub przedstawienie argumentów za lub przeciw,
- list formalny z zapytaniem o informację, z reklamacjami, w formie podania ubiegającego się o pracę, miejsce na obozie lub stypendium oraz list do redakcji.

Uszczegółowienie kryteriów oceniania na poszczególne oceny w poszczególnych obszarach wiedzy i umiejętności znajduje się w załączniku nr 1. Przyjmujemy tutaj propozycję wydawnictwa MacMillan w opracowaniu pani Haliny Tyliby.

Uwagi co do punktowania zadań otwartych:

Ostateczny wynik uzyskany za wypowiedź jest wypadkową i pewnego rodzaju średnią wszystkich lub wybranych kryteriów. Zależnie jednak od założeń programowych, typu zadania czy intencji nauczyciela (należy je jednak określić przed wykonywaniem zadaniem) można niektórym kryteriom przypisać większą lub mniejszą wagę, zmieniając ich proporcjonalny wkład w ocenę. Jeśli chodzi o prace maturalne (tekst użytkowy na poziomie podstawowym lub wypowiedź pisemna na poziomie rozszerzonym) obowiązują tutaj kryteria maturalne wytyczone przez CKE.

Uwagi co do punktowania zadań zamkniętych:

Zadania zamknięte występujące w testach, zarówno na poziomie wymagań podstawowych jak i ponadpodstawowych, punktowane są w systemie 0-1. Jeżeli w zadaniu sprawdzającym, na przykład rozumienie ze słuchu, występują błędy w zapisie wyrazów nie zaburzające komunikacji, to można je w punktowaniu pominąć. W niektórych przypadkach przyjmuje się system punktowania 0-0,5-1. Może to być sytuacja, kiedy uczeń, mając za zadanie uzupełnienie luki wybranym czasownikiem w odpowiedniej formie, podaje właściwy czasownik, lecz błędnie tworzy jego formę np. formę czasu przeszłego, lub w teście słownictwa podaje odpowiednie słowo lub zwrot, lecz popełnia drobny błąd w pisowni.

Przyjmujemy tutaj (Tabela nr 1) wskazany w WO przelicznik punktów testowych na oceny:

TABELA NR 1	
ilość punktów testowych wyrażona w procentach	ocena
90-100%	bardzo dobry
75-89%	dobry
61-74%	dostateczny
50-60%	dopuszczający
0-49%	niedostateczny

Ze względu na bardzo zróżnicowany poziom przygotowania uczniów do kontynuacji nauki

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

języka angielskiego w naszym liceum przyjmujemy pewną modyfikację powyższej tabeli dla niektórych klas. Chodzi tu przede wszystkim o klasy bardziej zaawansowane w stosunku do innych i zasadniczo nie mieszczące się w typowo szkolnych podziałach na grupy realizujące program podstawowy lub rozszerzony. Jeżeli grupa językowa lub lektoratowa idąca wg programu podstawowego, zaczyna kurs kontynuacyjny języka od poziomu średnio-zaawansowanego (poziom *Intermediate* podręcznika angielskiego), to materiał obowiązujący, wyszczególniony w planie wynikowym może być testowany na ocenę *celujący*. Analogicznie, jeśli dana grupa realizuje w drugiej lub w trzeciej klasie nauczania poziom podręcznika średnio-zaawansowany wyższy (poziom *Upper-Intermediate* podręcznika angielskiego).

Tabela NR 2 przeliczająca punkty testowe na oceny z uwzględnieniem oceny celującej będzie wyglądała następująco:

TABELA NR 2	
ilość punktów testowych wyrażona w procentach	ocena
91-100%	celujący
81-90%	bardzo dobry
71-80%	dobry
61-70 %	dostateczny
50-60%	dopuszczający
0-49%	niedostateczny

Obydwie powyższe tabele przeliczające punkty na oceny nauczyciel prowadzący daną grupę może uszczegółowić uwzględniając dopuszczone przez WO plusy i minusy dla ocen cząstkowych, trzymając się oczywiście ram wytyczonych w niniejszym PSO, co obrazują poniższe tabele nr 3 i 4.

TABELA NR 3	
ilość punktów testowych wyrażona w procentach	ocena
92-100%	bardzo dobry
89-91%	-bdb
86-88	+db
78-85%	dobry
75-77 %	- dobry
72-74%	+dost
64-71%	dostateczny
61-63%	-dost
58-60%	+dop
50-57%	dopuszczający
0-49%	niedostateczny

TABELA NR 4	
ilość punktów testowych wyrażona w procentach	ocena
91-100%	celujący
83-90%	bardzo dobry
81-82%	-bdb
79-80 %	+db
73-78%	dobry
71-72%	-db
69-70%	+dost
63-68 %	dostateczny
61-62%	-dost
59-60%	+dop
50-58%	dopuszczający
0-49%	niedostateczny

Należy również podkreślić, że oprócz testów gramatyczno-leksykalnych nauczyciel języka obcego, zgodnie z nastawieniem na uczenie sprawności językowych, co wymusza na nas również egzamin maturalny, zobowiązany jest przeprowadzać również testy sprawdzające umiejętności czytania, pisania jak również rozumienia ze słuchu. Zgodnie z WO nauczyciel j. obcego zobowiązany jest przeprowadzić co najmniej dwie prace klasowe w semestrze, które muszą być zapowiedziane z 7-dniowym wyprzedzeniem. Sprawdzeń z dużej partii materiału – przekrojowy musi być zapowiedziany na miesiąc na przód.

Warunki otrzymania oceny *celujący*

W testach zachowuje się przybliżoną proporcję: 60% zadań powinno być z poziomu podstawowego i 40% z poziomu ponadpodstawowego. Grupach zawansowanych proporcje te mogą się zmieniać na korzyść zadań z poziomu ponadpodstawowego. Stąd też możliwość uzyskania oceny *celujący* na teście językowym sprawdzanym metodą 0-1 z materiału obowiązkowego.

W zadaniach otwartych stosowanych niezależnie lub jako część testu językowego uczeń może się wykazać umiejętnościami wybiegającymi poza program nauczania dla danej klasy. Jeżeli uczeń spełni zasadnicze kryteria dla danej formy na ocenę *bardzo dobry* i, dodatkowo, w jednym lub kilku zakresach (np. znajomości struktur gramatycznych, słownictwa, ujęcia tematu) wykroczy poza określone wymagania, otrzymuje za daną wypowiedź ocenę *celujący*.

Ocenianie w zakresie motywacji i postaw ucznia

Uczniowie zachęceni są do aktywnego udziału w zajęciach. Udział ten odnotowuje się w dzienniku. Uczniowie informowani są, czyja aktywność na zajęciach została zauważona przez nauczyciela i mogą zaproponować do oceny również osoby, których nauczyciel nie wymienił. Na podstawie systematycznego, aktywnego uczestnictwa w dyskusjach lub pracy w grupach (tzn. odnotowanego wielokrotnie w przeciągu całego semestru – szczegółowo określa to dany nauczyciel) podwyższa się końcową ocenę z przedmiotu.

Udział w konkursach przedmiotowych, w zależności od uzyskanych wyników, wpływa na podwyższenie oceny końcowej z przedmiotu.

Uczniowie poinformowani są o tym, które zadania domowe są obowiązkowe. Brak zadania

domowego odnotowuje się w dzienniku. Uczeń zobowiązany jest do uzupełnienia braków. Odnotowany wielokrotnie brak zadania domowego można zrekompensować wykonaniem dodatkowych ćwiczeń zadanych przez nauczyciela. W przypadku nieskorzystania z tej możliwości przez ucznia, obniża się ocenę końcową o cały stopień lub pół stopnia z przedmiotu, w zależności od liczby odnotowanych braków.

Uczniowie poinformowani są o tym, które prace domowe są nadobowiązkowe. Wykonanie zadań wraz z oceną odnotowane jest w dzienniku. Ocena z zadań dodatkowych brana jest pod uwagę przy wystawianiu oceny końcowej, jednak nie może jej obniżyć. Kryteria do oceny prac nadobowiązkowych podobne są do kryteriów oceny zadań otwartych. W przypadku prac projektowych bierze się również pod uwagę staranność wykonania, dobór materiałów i ilustracji.

Nauczyciel, prowadzący daną grupę, może podnieść ocenę końcową ucznia, doceniając jego postęp i systematyczność. Uczniowie informowani są, czyje starania zostały zauważone przez nauczyciela i mogą zaproponować do podniesienia oceny również osoby, których nauczyciel nie wymienił.

Każdy uczeń, zgodnie z obowiązującym w szkole WO, może w semestrze dwukrotnie zgłosić nieprzygotowanie. Informacja ta wraz z datą odnotowana jest w dzienniku i nie ma wpływu na ocenę końcową. Uczeń zobowiązany jest wyrównać braki na najbliższą lekcję. Nieprzygotowanie na pracę klasowa przyjmowane jest jedynie w przypadku dłuższej choroby, jak jest to określone w WO.

Uczniowie, którzy za pracę klasową/sprawdzian otrzymali ocenę *niedostateczny*, zobowiązani są braki wyrównać i zaliczyć materiał w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Uczniowie nieobecni na sprawdzianie/pracy klasowej, zgodnie z WO, jeśli nieobecność jest usprawiedliwiona, zobowiązani są w terminie 2 tygodni zgłosić do nauczyciela gotowość przystąpienia do sprawdzianu/pracy klasowej.

Zespół nauczycieli języka angielskiego

Przewodniczący zespołu: Mirosław Kaczorek

wrzesień 2015

Załącznik znajduje się na str. 6-14

Załącznik nr 1

Uszczegółowienie kryteriów oceniania dla poszczególnych umiejętności językowych, prac domowych oraz obszarów wiedzy z gramatyki i słownictwa¹.

Skala ocen	Gramatyka i słownictwo
6	<p>Osiągnięcia ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje bardzo wysoki stopień opanowania zagadnień gramatycznych zawartych w rozkładzie materiału oraz wykraczających poza jego ramy • umiejętnie i w sposób urozmaicony wykorzystuje znane mu struktury gramatyczne w praktyce • tworzy złożone zdania, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym • posługuje się bardzo bogatym i zróżnicowanym zasobem struktur leksykalnych w zakresie tematyki zawartej w rozkładzie materiału oraz wykraczającym poza nią • zna i umiejętnie stosuje różnorodne wyrażenia potoczne z podręcznika i z innych źródeł takich jak prasa, telewizja i Internet • zna różne techniki wyszukiwania znaczenia wyrazów i swobodnie stosuje je w praktyce • samodzielnie i swobodnie korzysta ze słowników różnego rodzaju
5	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje wysoki stopień opanowania zagadnień gramatycznych zawartych w rozkładzie materiału • umiejętnie wykorzystuje znane mu struktury gramatyczne w praktyce • tworzy spójne i sensowne zdania, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym • posługuje się bogatym i zróżnicowanym zasobem struktur leksykalnych w zakresie tematyki zawartej w rozkładzie materiału • zna i stosuje wyrażenia potoczne z podręcznika i z innych źródeł takich jak prasa, telewizja i Internet • zna różne techniki wyszukiwania znaczenia wyrazów i stosuje je w praktyce • samodzielnie korzysta ze słowników różnego rodzaju
4	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje dość wysoki stopień opanowania zagadnień gramatycznych zawartych w rozkładzie materiału • dość umiejętnie wykorzystuje znane mu struktury gramatyczne w praktyce • na ogół tworzy spójne i sensowne zdania, zazwyczaj poprawne pod względem gramatycznym i logicznym • posługuje się dość bogatym i zróżnicowanym zasobem struktur leksykalnych w zakresie tematyki zawartej w rozkładzie materiału • zna i stosuje wyrażenia potoczne z podręcznika i czasem z innych źródeł takich jak prasa, telewizja i Internet • zna i stosuje różne techniki wyszukiwania znaczenia wyrazów • samodzielnie korzysta ze słownika angielsko-polskiego i polsko-angielskiego oraz prostego słownika angielsko-angielskiego
3	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje niewysoki stopień opanowania zagadnień gramatycznych zawartych w rozkładzie materiału • niezbyt umiejętnie wykorzystuje znane mu struktury gramatyczne w praktyce • tworzy proste i krótkie zdania, popełniając przy tym częste błędy logiczne i gramatyczne • posługuje się mało zróżnicowanym zasobem struktur leksykalnych w zakresie tematyki zawartej w rozkładzie materiału • zna i stosuje w praktyce niektóre wyrażenia potoczne zawarte w podręczniku • zna i stosuje różne techniki wyszukiwania znaczenia wyrazów, ale często nie radzi sobie z dopasowaniem wyrazu do kontekstu • samodzielnie korzysta ze słownika angielsko-polskiego i polsko-angielskiego

2	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje niski stopień opanowania zagadnień gramatycznych zawartych w rozkładzie materiału • nieumiejętnie wykorzystuje niektóre znane mu struktury gramatyczne w praktyce • przeważnie tworzy krótkie i niespójne zdania z dużą ilością błędów logicznych i gramatycznych • posługuje się ubogim zasobem struktur leksykalnych w zakresie tematyki zawartej w rozkładzie materiału • zna i stosuje w praktyce tylko niektóre wyrażenia potoczne zawarte w podręczniku, często popełnia błędy w ich zastosowaniu • ma problemy z korzystaniem ze słownika, potrzebuje pomocy nauczyciela przy wybieraniu wyrazu odpowiedniego do kontekstu
1	<ul style="list-style-type: none"> • nie opanował zagadnień gramatycznych zawartych w rozkładzie materiału • nie potrafi budować logicznych i spójnych zdań, nawet z pomocą nauczyciela • nie opanował struktur leksykalnych w zakresie tematyki zawartej w rozkładzie materiału • nie potrafi korzystać ze słownika

Skala ocen	Słuchanie
6	<p>Osiągnięcia ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znakomicie rozumie ogólny sens i intencje różnorodnych dialogów i tekstów opartych na materiale podręcznika i wykraczających poza jego zawartość (np. dialogi z filmów i popularne piosenki) • znakomicie rozumie sens wypowiedzi w różnych warunkach odbioru (np. rozmowa telefoniczna) • bez problemów wyszukuje szczegółowe informacje w różnych wypowiedziach i dialogach i odpowiednio na nie reaguje • bez problemów zauważa kluczowe informacje w różnych dialogach i wypowiedziach • z łatwością streszcza szczegółowo wysłuchany tekst • z łatwością dokonuje właściwego wyboru informacji niezbędnych do wykonania różnorodnych zadań sprawdzających jego zrozumienie • umiejętnie korzysta ze strategii ułatwiających rozwiązywanie zadań na rozumienie tekstu słuchanego • z łatwością rozpoznaje uczucia, intencje, zamiary i reakcje mówiącego • z łatwością rozróżnia dźwięki, głoski, akcent wyrazowy i zdaniowy • z łatwością rozumie polecenia nauczyciela oraz wypowiedzi innych uczniów
5	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie ogólny sens i intencje różnorodnych dialogów i tekstów opartych na materiale podręcznika • rozumie sens wypowiedzi w różnych warunkach odbioru (np. rozmowa telefoniczna) • wyszukuje szczegółowe informacje w różnych wypowiedziach i dialogach i odpowiednio na nie reaguje • zauważa kluczowe informacje w różnych dialogach i wypowiedziach • streszcza szczegółowo wysłuchany tekst • dokonuje właściwego wyboru informacji niezbędnych do wykonania różnorodnych zadań sprawdzających jego zrozumienie • korzysta ze strategii ułatwiających rozwiązywanie zadań na rozumienie tekstu słuchanego • rozpoznaje uczucia, intencje, zamiary i reakcje mówiącego • rozróżnia dźwięki, głoski, akcent wyrazowy i zdaniowy • rozumie polecenia nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów

<p>4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeważnie rozumie ogólny sens i intencje różnorodnych dialogów i tekstów opartych na materiale podręcznika • przeważnie rozumie sens wypowiedzi w różnych warunkach odbioru (np. rozmowa telefoniczna) • zazwyczaj wyszukuje szczegółowe informacje w różnych wypowiedziach i dialogach i odpowiednio na nie reaguje • przeważnie zauważa kluczowe informacje w różnych dialogach i wypowiedziach • streszcza dość szczegółowo wysłuchany tekst • przeważnie dokonuje właściwego wyboru informacji niezbędnych do wykonania różnorodnych zadań sprawdzających jego zrozumienie • zazwyczaj korzysta ze strategii ułatwiających rozwiązanie zadań na rozumienie tekstu słuchanego • zazwyczaj rozpoznaje uczucia, intencje, zamiary i reakcje mówiącego • zazwyczaj rozróżnia dźwięki, głoski, akcent wyrazowy i zdaniowy • przeważnie rozumie polecenia nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów
<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czasem rozumie ogólny sens i intencje różnorodnych dialogów i tekstów • czasem rozumie sens wypowiedzi w różnych warunkach odbioru (np. rozmowa telefoniczna) • wyszukuje część szczegółowych informacji w różnych wypowiedziach i dialogach i odpowiednio na nie reaguje • czasem zauważa kluczowe informacje w różnych dialogach i wypowiedziach • streszcza wysłuchany tekst, ale niezbyt szczegółowo • czasem dokonuje właściwego wyboru informacji niezbędnych do wykonania różnorodnych zadań sprawdzających jego zrozumienie • czasem korzysta ze strategii ułatwiających rozwiązanie zadań na rozumienie tekstu słuchanego • czasem rozpoznaje uczucia, intencje, zamiary i reakcje mówiącego • rozróżnia większość dźwięków, głosek, ale ma trudności z rozpoznaniem akcentu wyrazowego i zdaniowego • czasem rozumie polecenia nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów
<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rzadko rozumie ogólny sens i intencje różnorodnych dialogów i tekstów • rzadko rozumie sens wypowiedzi w różnych warunkach odbioru (np. rozmowa telefoniczna) • wyszukuje niewielką część szczegółowych informacji w różnych wypowiedziach i dialogach i odpowiednio na nie reaguje • zauważa niewiele kluczowych informacji w różnych dialogach i wypowiedziach • streszcza niewielką część wysłuchanego tekstu • rzadko dokonuje właściwego wyboru informacji niezbędnych do wykonania różnorodnych zadań sprawdzających jego rozumienie • rzadko korzysta ze strategii ułatwiających rozwiązanie zadań na rozumienie tekstu słuchanego • rzadko rozpoznaje uczucia, intencje, zamiary i reakcje mówiącego • rozróżnia tylko niektóre dźwięki i głoski, nie rozpoznaje akcentu wyrazowego i zdaniowego • potrzebuje pomocy, aby zrozumieć polecenia nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów
<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zazwyczaj nie rozumie ogólnego sensu dialogów i tekstów • zazwyczaj nie rozumie sensu wypowiedzi w różnych warunkach odbioru (np. rozmowa telefoniczna) • nie jest w stanie wyszukać nawet niewielkiej części szczegółowych informacji, by odpowiednio na nie zareagować • nie zauważa nawet niewielu kluczowych informacji w dialogach i wypowiedziach

<ul style="list-style-type: none"> • nie potrafi powiedzieć, czego dotyczy wysłuchany tekst • nie jest w stanie dokonać właściwego wyboru nawet niewielkiej ilości informacji niezbędnych do wykonania części zadań sprawdzających jego zrozumienie • nie jest w stanie rozpoznać uczuć, intencji, zamiarów i reakcji mówiącego • nie umie korzystać ze strategii ułatwiających rozwiązanie zadań na rozumienie tekstu słuchanego • nie rozróżnia dźwięków ani głosek, a także nie rozpoznaje akcentu wyrazowego i zdaniowego • nawet z pomocą nie rozumie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów
--

Skala ocen	Mówienie / Wymowa
6	<p>Osiągnięcia ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z powodzeniem wypowiada się w sposób urozmaicony na dowolne tematy, prezentując przy tym dokładność językową i bogactwo struktur leksykalno-gramatycznych znacznie przekraczające tematykę zawartą w rozkładzie materiału • chętnie zabiera głos w rozmowie w sposób naturalny i spontaniczny • w rozmowie przekazuje komunikat całkowicie kompletny, zgodny z poleceniem • opisuje materiał wizualny w sposób pełny, zachowując logiczny porządek • wyraża opinię, propozycję, przedstawia argumenty itp. w sposób pełny, zgodny z treścią zadania • posiada bardzo dobrą wymowę i intonację • można go bez problemu zrozumieć
5	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się w sposób urozmaicony na dowolne tematy, prezentując przy tym dokładność językową i bogactwo leksykalno-gramatyczne • zabiera głos w rozmowie w sposób naturalny i spontaniczny • w rozmowie przekazuje komunikat kompletny, zgodny z poleceniem • opisuje materiał wizualny, zachowując logiczny porządek • wyraża opinię, propozycję, przedstawia argumenty itp. w sposób zgodny z treścią zadania • można go bez problemu zrozumieć • wypowiada się w sposób poprawny, popełniając błędy niezakłócający komunikacji
4	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się w sposób spójny i logiczny na tematy zawarte w rozkładzie materiału • potrafi przekazać informacje i aktywnie uczestniczyć w rozmowie • w rozmowie zazwyczaj przekazuje komunikat kompletny, zgodny z poleceniem • opisuje materiał wizualny, zachowując w miarę logiczny porządek i starając się przekazać wszystkie wymagane elementy opisu • wyraża opinię, propozycję, przedstawia argumenty itp. zazwyczaj w sposób zgodny z treścią zadania • w dość naturalny sposób zabiera głos w rozmowie • można go zrozumieć bez trudności
3	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się w sposób dość płynny na tematy zawarte w rozkładzie materiału • czasem zabiera głos w rozmowie w sposób naturalny, gdy jest zainteresowany zagadnieniem • w rozmowie przekazuje komunikat niezbyt kompletny, czasem zgodny z poleceniem • opisuje materiał wizualny, starając się zachować logiczny porządek, ale nie zawsze przekazuje wszystkie elementy opisu • wyraża opinię, propozycję, przedstawia argumenty itp. często w sposób odbiegający od treści zadania • można go na ogół zrozumieć, choć popełnia błędy w wymowie i intonacji
2	<ul style="list-style-type: none"> • rzadko wypowiada się spójnie i płynnie, tylko na niektóre tematy zawarte w rozkładzie materiału • w rozmowie przekazuje komunikat mało kompletny, często niezgodny z poleceniem • opisuje materiał wizualny bez zachowania logicznego porządku i w sposób niekompletny • sporadycznie wyraża opinię, propozycję, przedstawia argumenty, itp. będące w

	<p>zgodzie z treścią zadania, posługuje się przy tym ubogim zakresem słownictwa i struktur i popełnia poważne, liczne błędy</p> <ul style="list-style-type: none"> • można go zrozumieć, ale z pewną trudnością
1	<ul style="list-style-type: none"> • nie potrafi samodzielnie wypowiadać się na żadne tematy zawarte w rozkładzie materiału • nie potrafi przekazać sensownego komunikatu • nie potrafi opisać ilustracji, wyrazić swojej opinii, przedstawić argumentów itp. • prawie nigdy nie zabiera głosu w rozmowie • popełnia rażące i liczne błędy w wymowie i intonacji zakłócające komunikację

Skala ocen	Czytanie
	Osiągnięcia ucznia:
6	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie sięga po lekturę i z łatwością rozumie główne myśli w autentycznych tekstach (literatura, artykuły w prasie, teksty z Internetu) • umiejętnie korzysta ze strategii stosowanych podczas czytania np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu z uwzględnieniem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed przystąpieniem do rozwiązywania zadania itp. • dobrze rozumie konstrukcję tekstu, potrafi uporządkować tekst poprzestawiany • z łatwością znajduje niezbędne informacje w dłuższym tekście • stwierdza, czy podana informacja jest prawdziwa czy fałszywa (czy jej brak) i potrafi uzasadnić swoją decyzję • z łatwością przetwarza przeczytane informacje z uwzględnieniem zmiany rejestru, stylu lub formy tekstu • dostrzega błędy i dokonuje autokorekty
5	<ul style="list-style-type: none"> • czyta dla przyjemności i rozumie główne myśli w uproszczonych lekturach i niezbyt trudnych tekstach autentycznych, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, instrukcje, czy teksty z Internetu • potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu z uwzględnieniem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed przystąpieniem do rozwiązywania zadania itp. • rozumie konstrukcję tekstu, potrafi uporządkować tekst poprzestawiany • wybiera odpowiednie informacje z dłuższego tekstu w podręczniku • potrafi stwierdzić czy podana informacja jest prawdziwa czy fałszywa (czy jej brak) i uzasadnić swoją decyzję • przetwarza przeczytane informacje z uwzględnieniem zmiany rejestru, stylu lub formy tekstu • potrafi dostrzec błędy i dokonać autokorekty
4	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie ogólny sens tekstów zaprezentowanych w podręczniku i potrafi znaleźć w nich większość wymaganych informacji • rozumie główne myśli w stosunkowo prostych tekstach autentycznych, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, instrukcje, czy teksty z Internetu • często potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu z uwzględnieniem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed przystąpieniem do rozwiązywania zadania itp. • na ogół rozumie konstrukcję tekstu, potrafi uporządkować tekst poprzestawiany • przeważnie potrafi stwierdzić, czy podana informacja jest prawdziwa czy fałszywa (lub jej brak), ale miewa problemy z uzasadnieniem swojej decyzji • często przetwarza przeczytane informacje z uwzględnieniem zmiany rejestru, stylu lub formy tekstu • potrafi często dostrzec błędy i dokonać autokorekty
3	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie sens ogólny tekstów zaprezentowanych w podręczniku, choć samodzielnie potrafi znaleźć tylko niektóre z potrzebnych informacji • zazwyczaj potrafi zrozumieć główne myśli w interesujących go, prostych i wzbogaconych ilustracjami tekstach, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, instrukcje czy teksty z Internetu

	<ul style="list-style-type: none"> • czasem korzysta ze strategii stosowanych podczas czytania np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu z uwzględnieniem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed przystąpieniem do rozwiązywania zadania itp. • zazwyczaj rozumie konstrukcję tekstu, ale często ma kłopoty z poprawnym uporządkowaniem poprzestawianego tekstu • potrafi ocenić, czy podana informacja jest prawdziwa czy fałszywa (lub jej brak), ale nie potrafi poprawnie uzasadnić swojej decyzji • rzadko potrafi przetworzyć przeczytane informacje z uwzględnieniem zmiany rejestru, stylu lub formy • rzadko potrafi dostrzec błędy i dokonać autokorekty
2	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu lub innej informacji w podręczniku, ale nie potrafi z nich wyodrębnić szczegółowych informacji • sporadycznie korzysta ze strategii stosowanych podczas czytania np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu z uwzględnieniem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed przystąpieniem do rozwiązywania zadania itp. • rozumie konstrukcje tylko bardzo prostych tekstów, ale samodzielnie nie jest w stanie uporządkować poprzestawianego tekstu • rzadko trafnie odgaduje, czy dana informacja związana z tekstem jest prawdziwa czy fałszywa (lub jej brak), nie potrafi uzasadnić swojej decyzji • niezmiernie rzadko potrafi przetworzyć przeczytane informacje z uwzględnieniem zmiany rejestru, stylu lub formy • sporadycznie potrafi dostrzec błędy i dokonać autokorekty
1	<ul style="list-style-type: none"> • nie rozumie sensu przeczytanego tekstu i nie potrafi z niego wyselekcjonować żadnych informacji, nawet z pomocą nauczyciela • nie potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania • nie rozumie konstrukcji przeczytanego tekstu • braki w znajomości struktur leksykalno-gramatycznych uniemożliwiają mu zrozumienie tekstu i wykonanie zadania

Skala ocen	Pisanie
6	<p>Osiągnięcia ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze typowe sformalizowane i niesformalizowane teksty zawierające złożone struktury, słownictwo i własne przemyślenia na różne tematy, wykraczające również poza tematykę omawianą na zajęciach szkolnych • potrafi w spójny i logiczny sposób zorganizować tekst • omawia temat trafnie, formułuje wypowiedź zgodną z tematem • pisze teksty o odpowiedniej długości • używa poprawnej pisowni i interpunkcji • pisze pracę bezbłędną
5	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi napisać wypowiedź pisemną zawierającą złożone struktury i słownictwo na tematy zawarte w rozkładzie materiału np.: list formalny i nieformalny, pocztówkę, e-mail, instrukcję, notatkę, itp. • potrafi w spójny sposób zorganizować tekst • realizuje wszystkie punkty istotne dla omówienia tematu • pisze teksty o odpowiedniej długości • używa poprawnej pisowni i interpunkcji, choć popełnia sporadyczne błędy
4	<ul style="list-style-type: none"> • pisze teksty użytkowe np.: list formalny i nieformalny, pocztówkę, krótką notatkę czy instrukcję, z użyciem złożonych struktur i słownictwa • stara się przedstawić dobrze zorganizowane i spójne teksty, choć nieraz omawia temat częściowo trafnie • czasami stosuje szyk wyrazów podobny do polskiego • pisze teksty nieco krótsze lub dłuższe od wymaganej długości • używa przeważnie poprawnej pisowni i interpunkcji

3	<ul style="list-style-type: none"> • pisze teksty zawierające proste struktury i słownictwo • pisze teksty na ogół zorganizowane, ale niezbyt spójne, częściowo zgodne z tematem • pisze teksty z elementami wyraźnie krótszymi lub dłuższymi od wymaganej długości • czasami używa niepoprawnej pisowni i interpunkcji • popełnia dość liczne błędy językowe
2	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy teksty zawierające proste struktury i słownictwo • przeważnie pisze wypowiedzi w dużym stopniu niespójne, chaotyczne • pisze teksty zawierające bardzo niewiele istotnych punktów • stosuje liczne powtórzenia • pisze teksty na ogół wyraźnie krótsze od wymaganej długości • popełnia liczne błędy gramatyczne i leksykalne
1	<ul style="list-style-type: none"> • prawie nigdy nie podejmuje się pisania zadań otwartych, szczególnie dłuższych • przy pisaniu popełnia rażące błędy gramatyczno-leksykalne, uniemożliwiające zrozumienie komunikatu

Skala ocen	Praca na lekcji/ współpraca w parze
	Osiągnięcia ucznia:
6	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie współpracuje na lekcji, aktywnie uczestniczy w prowadzeniu rozmów sterowanych i odgrywaniu zadanych ról • wykorzystuje informacje z innych przedmiotów nauczania i odpowiednio je przetwarza • zachęca innych do aktywności i współpracy
5	<ul style="list-style-type: none"> • umie współpracować z innymi na lekcji, uczestniczyć w prowadzeniu rozmów sterowanych i odgrywaniu zadanych ról • potrafi wykorzystywać informacje z różnych przedmiotów nauczania i odpowiednio je przetwarzać • potrafi zachęcić innych do współdziałania
4	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi współpracować na lekcji i w parze, choć nie zawsze przejmuje inicjatywę • często wykorzystuje informacje z innych przedmiotów nauczania, choć miewa kłopoty z ich przetworzeniem • nie zawsze potrafi zachęcić innych do działania
3	<ul style="list-style-type: none"> • jest mało aktywny na lekcji • woli, aby inni wykazywali inicjatywę
2	<ul style="list-style-type: none"> • jest bardzo bierny na lekcji i podczas pracy w parze • nie wykazuje inicjatywy
1	<ul style="list-style-type: none"> • odmawia pracy na lekcji, nie chce prowadzić rozmów i odgrywać ról

Skala ocen	Umiejętność samodzielnego uczenia się
	Osiągnięcia ucznia:
6	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zdobywa wiedzę niezależnie od nauczyciela, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów nauczania • zna różne techniki uczenia się i stosuje te, które są dla niego najskuteczniejsze • jest uczniem refleksyjnym, odpowiedzialnym za własny proces uczenia się • wyznacza sobie cele i systematycznie je realizuje • potrafi dostrzec swoje mocne i słabsze strony, określić, któremu zagadnieniu powinien poświęcić więcej czasu • chętnie poszukuje wiedzy dodatkowej, wykraczającej poza program nauczania obowiązujący na poziomie jego grupy • systematycznie wykonuje ćwiczenia i testy przygotowujące do egzaminu

5	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń w sposób skuteczny wykorzystuje strategie uczenia się sugerowane przez nauczyciela • podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów • potrafi wyciągać wnioski z własnych sukcesów i błędów, dokonuje zmian w podejmowanych działaniach • umie korzystać z różnych słowników i innych źródeł informacji • potrafi wyznaczać sobie cele i realizować je • wykonuje ćwiczenia i testy przygotowujące do egzaminu
4	<ul style="list-style-type: none"> • czasami podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów, niezależnie od nauczyciela; zazwyczaj jednak potrzebuje pomocy i wskazówek odnośnie dodatkowych źródeł • stara się wyciągać wnioski z własnych błędów i wprowadzać zmiany • korzysta jedynie ze słownika dwujęzycznego, czasami miewa kłopoty z wyborem odpowiedniego słowa • wyznacza sobie pewne cele, choć niesystematycznie je realizuje • często wykonuje ćwiczenia i testy przygotowujące do egzaminu
3	<ul style="list-style-type: none"> • rzadko podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów, czy zdobywania wiedzy dodatkowej • wymaga pomocy i wskazówek nauczyciela lub kolegów/koleżanek, dzięki którym wykonuje zadania obowiązkowe • zna zasady korzystania ze słownika dwujęzycznego, ale robi to niechętnie, woli zapytać o nieznanne słowo innych • rzadko wyznacza sobie cele, ale stara się je w miarę realizować • czasem wykonuje ćwiczenia i testy przygotowujące do egzaminu
2	<ul style="list-style-type: none"> • prawie nigdy nie podejmuje prób samodzielnego zdobywania wiedzy; wymaga ciągłej pomocy i wskazówek • z trudnością korzysta ze słownika dwujęzycznego • w niewielkim stopniu potrafi korzystać z podręcznika i własnych notatek • nie zna strategii uczenia się • sporadycznie wyznacza sobie cele • bardzo rzadko wykonuje ćwiczenia i testy przygotowujące do egzaminu
1	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń pasywny, niesamodzielny, nie usiłuje samodzielnie rozpocząć żadnego zadania zakładając, że niczego nie wie i nie umie • nawet z pomocą nauczyciela i kolegów/koleżanek nie wykonuje zadań właściwie • nie potrafi korzystać z żadnych słowników, źródeł dodatkowych, ani materiału podręcznika • nie wyznacza sobie celów • nie wykonuje ćwiczeń i testów przygotowujących do egzaminu

Skala ocen	Praca domowa
	Osiągnięcia ucznia:
6	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie i często z własnej inicjatywy wykonuje dodatkowe prace domowe, sprawdzając je samodzielnie przy użyciu klucza, a w przypadku wątpliwości konsultuje się z nauczycielem • pracuje samodzielnie i systematycznie i efektywnie • zadania domowe otwarte znacznie wykraczają poza wymagany poziom • korzysta z wielu różnych źródeł przy pisaniu pracy domowej
5	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi z powodzeniem samodzielnie wykonać pracę domową, wykorzystując podane instrukcje i wzory • prace domowe odrabia systematycznie • korzysta z różnych źródeł przy pisaniu pracy domowej

4	<ul style="list-style-type: none"> • najczęściej z powodzeniem samodzielnie wykonuje pracę domową, według podanych instrukcji i modelu • prace domowe odrabia na ogół systematycznie • czasem korzysta z dodatkowych źródeł przy pisaniu pracy domowej
3	<ul style="list-style-type: none"> • czasami miewa kłopoty z prawidłowym odrobieniem prac domowych, stara się jednak wykonywać je samodzielnie i w miarę systematycznie • rzadko korzysta z dodatkowych źródeł przy pisaniu pracy domowej
2	<ul style="list-style-type: none"> • często praca domowa wykonana jest nieprawidłowo, bądź niesamodzielnie • niesystematycznie odrabia prace domowe
1	<ul style="list-style-type: none"> • najczęściej nie odrabia prac domowych, albo przepisuje je od innych

ⁱ Opracowanie p. Haliny Tyliba ,wydawnictwo MacMillan.